

دووم داک

آموزش ناغارا، قوشاناغارا،
قاوال (دایره)، داربوکا
(قابل استفاده برای راست دست‌ها و چپ دست‌ها)

تألیف و تنظیم: امیرعلی صادق پور آذری فام

همراه با فایل صوتی کتاب

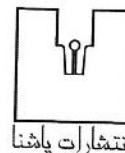

طراح: محمد نوریان

صادق پور آذری فام، امیر علی، ۱۳۵۵ - موسیقی دان : سرشناسه
تألیف و تنظیم امیر علی صادق پور آذری فام.
تبریز: یاشنا، ۱۴۰۱. : مشخصات نشر
ص: ۲۰۸. مصور (بخشی رنگی)، جدول، پارتیشن. 979-0-802632-21-9

زبان: ترکی - فارسی. : شابیم
سازهای ضربی و چپ دستها. : موضوع
Percussion instruments
روش های نوازندگی
نقاره - آموزش
Percussion instruments - Instruction and study
دایرندوازی - آموزش
Tambourine playing - Instruction and study
داربوکا - تمرین و آموزش
Darabukka - Studies and exercises

ML۱۰۳۰ : رده بندی کنگره
۷۸۶/۸۱۹ : رده بندی دیویی
۹۰۳۸۱۰۳ : شماره کتابشناسی ملی
فیبا : اطلاعات رکورد کتابشناسی

www.yashnapub.ir @yashna.musicbook @yashnapublication

دووم داک (آموزش ناغارا، قوشاناغارا، قوال (دایره)، داربوکا)

تألیف و تنظیم: امیر علی صادق پور آذری فام
ناشر: یاشنا

صفحه آرایشی: فرزانه تبریزی فرد
چاپ و صحافی: اعظم

تیراژ: ۱۵۰ نسخه
تعداد صفحه، قطع: ۲۰۸ صفحه، رحلی
نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

شابیم: ۹۷۹-۰۰-۸۰۲۶۳۲-۲۱-۹
ISMN ۰۹79-۰ ۵۸2632-21-9

دانلود فایل صوتی از کانال تلگرام @yashna_publication

آدرس: تبریز، خیابان شریعتی جنوبی، پاساژ والمان، طبقه همکف، پلاک B112

تلفن: ۰۴۱۳۵۵۶۰۷۱۲ ۰۹۱۴۷۷۱۸۶۳۸ ۰۹۳۷۰۸۶۷۰۷۵

هرگونه کپی برداری و نشر از محتویات کتاب بدون اجازه کتبی از ناشر پیگرد قانونی دارد.

فهرست مطالب

تئوری موسیقی

۱۳	تعریف موسیقی
۱۳	ریتم موسیقی
۱۳	وزن (ریتم)
۱۳	نت
۱۵	حامل
۱۵	میزان
۱۵	میزان نما (کسر میزان)
۱۷	انواع میزان ها
۱۸	تعریف نقطه
۱۸	سنکوپ
۱۸	ضد ضرب
۱۸	نت های زینت (اشاره یا بزک)، پیش ضرب
۱۸	آکسان
۲۰	نشان هایی برای نشان دادن تمپو
۲۰	سرعت
۲۰	خط اتحاد
۲۰	بزک زدن (به ترکی: خال وورماق)
۲۰	رفت و برگشت در ریتم
۲۱	طریقه نگارش نت های چنگ و دولانچنگ
۲۲	تأملی کوتاه درباره ریتم
۲۲	ضرب آهنگ یا ریتم به فرانسوی Rhythm
۲۲	ریتم در دیگر هنرها

ناغارا

۲۷	تاریخچه ساز ناغارا
۲۸	انواع ناغارا
۲۸	تصاویر کامل ساز ناغارا
۲۸	شماره گذاری انگشتان
۲۹	طریقه گرفتن ساز ناغارا

قوشا ناغارا

۳۵	تاریخچه قوشا ناغارا
۳۶	طریقه نواختن با ساز

قاوال

۴۱	تاریخچه ساز قاوال (دایره)
----	---------------------------

۴۲	 ساختمان دایره
۴۲	 طریقه گرفتن ساز قوال (دایره) با دو دست

داربوکا

۴۷	 تاریخچه پیدایش داربوکا
۴۸	 تفاوت تمپو عربی و ترکی
۴۸	 انواع ریتم‌های عربی
۴۸	 اندازه‌های ساز داربوکا
۴۹	 تکنیک‌های داربوکا
۵۰	 طریقه گرفتن ساز داربوکا
۵۳	 داربوکای جمهوری آذربایجان (باکی تیمپوسی)
۵۴	 ساختمان ساز داربوکا
۵۴	 تکنیک رول یا ریز ترکی
۵۵	 طریقه قرار گرفتن دست چپ و دست راست بر روی ساز

تمرینات

۶۹	 تمرین نت‌های سیاه
۷۱	 تمرین نت‌های چنگ
۷۴	 تمرین نت‌های سیاه همراه با سکوت
۷۵	 تمرین نت‌های سیاه با نت‌های چنگ همراه با سکوت
۷۶	 تمرین نت‌های دولانچنگ
۷۷	 تمرین نت‌های سیاه دو ضربی
۷۸	 تمرین نت‌های چنگ و سیاه
۷۹	 تمرین نت‌های ترمولو
۸۱	 ریتم ساده عربی- مارش ریتمی (حالت اول)
۸۳	 ریتم ساده عربی- مارش ریتمی (حالت دوم)
۸۷	 ریتم ساده عربی- بیرآلی مارش ریتمی (حالت سوم)
۸۸	 ریتم ساده عربی- مارش ریتمی (حالت چهارم)
۸۹	 ریتم ساده عربی- مارش ریتمی (حالت پنجم)
۹۰	 ریتم ساده عربی- مارش ریتمی (حالت ششم)
۹۲	 ترکیب حالت‌های ریتم ساده عربی- مارش ریتمی
۹۳	 ریتم جنگی (حالت اول)
۹۵	 ریتم جنگی (حالت دوم)
۹۷	 ریتم جنگی (حالت سوم)
۹۹	 ریتم جنگی (حالت چهارم)
۱۰۱	 ریتم ترسه جنگی (حالت پنجم)
۱۰۳	 ترکیب ریتم‌های جنگی
۱۰۴	 ترکیب ریتم‌های ساده عربی (مارش ریتمی) با ریتم‌های جنگی

- ۴۲ ساختمان دایره
- ۴۲ طریقه گرفتن ساز قوال (دایره) با دو دست

داربوکا

- ۴۷ تاریخچه پیدایش داربوکا
- ۴۸ تفاوت تمپو عربی و ترکی
- ۴۸ انواع ریتم‌های عربی
- ۴۸ اندازه‌های ساز داربوکا
- ۴۹ تکنیک‌های داربوکا
- ۵۰ طریقه گرفتن ساز داربوکا
- ۵۳ داربوکای جمهوری آذربایجان (باکی تیمپوسی)
- ۵۴ ساختمان ساز داربوکا
- ۵۴ تکنیک رول یا ریز ترکی
- ۵۵ طریقه قرار گرفتن دست چپ و دست راست بر روی ساز

تمرینات

- ۶۹ تمرین نت‌های سیاه
- ۷۱ تمرین نت‌های چنگ
- ۷۴ تمرین نت‌های سیاه همراه با سکوت
- ۷۵ تمرین نت‌های سیاه با نت‌های چنگ همراه با سکوت
- ۷۶ تمرین نت‌های دولانچنگ
- ۷۷ تمرین نت‌های سیاه دو ضربی
- ۷۸ تمرین نت‌های چنگ و سیاه
- ۷۹ تمرین نت‌های ترمولو
- ۸۱ ریتم ساده عربی- مارش ریتمی (حالت اول)
- ۸۳ ریتم ساده عربی- مارش ریتمی (حالت دوم)
- ۸۷ ریتم ساده عربی- بیرآلی مارش ریتمی (حالت سوم)
- ۸۸ ریتم ساده عربی- مارش ریتمی (حالت چهارم)
- ۸۹ ریتم ساده عربی- مارش ریتمی (حالت پنجم)
- ۹۰ ریتم ساده عربی- مارش ریتمی (حالت ششم)
- ۹۲ ترکیب حالت‌های ریتم ساده عربی- مارش ریتمی
- ۹۳ ریتم جنگی (حالت اول)
- ۹۵ ریتم جنگی (حالت دوم)
- ۹۷ ریتم جنگی (حالت سوم)
- ۹۹ ریتم جنگی (حالت چهارم)
- ۱۰۱ ریتم ترسه جنگی (حالت پنجم)
- ۱۰۳ ترکیب ریتم‌های جنگی
- ۱۰۴ ترکیب ریتم‌های ساده عربی (مارش ریتمی) با ریتم‌های جنگی

۱۰۵	ریتم آذری (حالت اول)
۱۰۷	ریتم آذری (حالت دوم)
۱۰۹	ریتم آذری (حالت سوم)
۱۱۱	ریتم آذری (حالت چهارم)
۱۱۳	ریتم آذری (حالت پنجم)
۱۱۴	ترکیب ریتم‌های آذری
۱۱۵	ریتم بلدی (حالت اول)
۱۱۷	ریتم بلدی (حالت دوم)
۱۱۹	ریتم بلدی (حالت سوم)
۱۲۲	ریتم یاللی (یاللی ریتمی شاپالاغیلا) (حالت اول)
۱۲۴	ریتم یاللی (بیر اللی) (حالت دوم)
۱۲۶	ریتم یاللی (یاللی ریتمی شاپالاغیلا) (حالت سوم)
۱۲۷	ریتم یاللی (یاللی ریتمی شاپالاغیلا) (حالت چهارم)
۱۲۹	ریتم یاللی (یاللی ریتمی شاپالاغیلا) (حالت پنجم)
۱۳۱	ریتم یاللی (بیر اللی) (حالت ششم)
۱۳۲	ریتم‌ها
۱۳۲	(در قالب نت‌های چنگ و دولاجنگ
۱۳۲	همراه با نت‌های زینتی ۱)
۱۳۵	ریتم‌ها
۱۳۵	(در قالب نت‌های چنگ و دولاجنگ
۱۳۵	همراه با نت‌های زینتی ۲)
۱۳۷	تمرین نت‌های چهار ضربی
۱۳۹	ریتم ایسترومبا (حالت اول)
۱۴۱	ریتم ایسترومبا (حالت دوم)
۱۴۳	ریتم عربی (حالت اول)
۱۴۵	ریتم عربی (حالت دوم)
۱۴۸	ریتم عربی (حالت سوم)
۱۵۰	ریتم عربی (حالت چهارم)
۱۵۲	ریتم عربی (حالت پنجم)
۱۵۴	ریتم عربی (حالت ششم)
۱۵۵	ریتم عربی (حالت هفتم)
۱۵۷	ریتم Slow Rock
۱۵۸	ریتم Rumba
۱۵۹	ریتم آت قاچدی
۱۶۰	تمرین نت‌های سه ضربی
۱۶۱	ریتم والس
۱۶۳	لیریک ریتمی (لرپکا)

۱۶۶	حالت بوغما بدون بوغما
۱۶۸	ریتم آراز باری - ساری بولبول
۱۷۰	ریتم منصوریه
۱۷۲	ریتم ۶،۴
۱۷۳	ریتم ۳،۸
۱۷۴	تمرین ضربات
۱۷۶	تُرکمه (چیرتما ریتمی، شاپالاق ریتمی) (حالت اول)
۱۸۰	تُرکمه (چیرتما ریتمی، شاپالاق ریتمی) (حالت دوم)
۱۸۱	تُرکمه (چیرتما ریتمی، شاپالاق ریتمی) (حالت سوم)
۱۸۲	قوشا شاپالاق ریتمی (حالت چهارم)
۱۸۳	قوشا شاپالاق ریتمی (حالت پنجم)
۱۸۴	بیر اللی تُرکمه (حالت ششم)
۱۸۵	تُرکمه (چیرتما شاپالاقیلا) (حالت هفتم)
۱۸۶	آغیر آلتی سگگیزی (حالت هشتم)
۱۸۷	آغیر آلتی سگگیزی (حالت نهم)
۱۸۸	میرزه‌ای ریتمی (حالت دهم)
۱۸۹	میرزه‌ای ریتمی - واغزالی ریتمی (حالت یازدهم)
۱۹۰	آتلاما ریتمی - کُند آلتی سگگیزی - اوزبک ریتمی (حالت دوازدهم)
۱۹۱	آتلاما ریتمی - کُند آلتی سگگیزی - اوزبک ریتمی (حالت سیزدهم)
۱۹۲	آتلاما ریتمی - کُند آلتی سگگیزی - اوزبک ریتمی (حالت چهاردهم)
۱۹۳	آتلاما ریتمی - کُند آلتی سگگیزی - اوزبک ریتمی (حالت پانزدهم)
۱۹۴	بیر اللی آتلاما ریتمی - کُند آلتی سگگیزی - اوزبک ریتمی (حالت شانزدهم)
۱۹۵	بیر اللی آتلاما ریتمی - کُند آلتی سگگیزی - اوزبک ریتمی (حالت هفدهم)
۱۹۶	شالاخو ریتمی - قزاقی ریتمی (حالت هجدهم)
۱۹۷	قزاقی چیرتما ریتمی (حالت نوزدهم)
۱۹۸	ریتم بندری (حالت بیستم)
۱۹۹	ریتم بندری - پاپ ایرانی (حالت بیست و یکم)
۲۰۱	قایتاغی ریتمی
۲۰۳	لزگی ریتمی - یواش قایتاغی
۲۰۵	ریتم ۵،۴
۲۰۶	ریتم ۵،۸
۲۰۷	ریتم لنگ ۷،۴
۲۰۸	ریتم ۷،۸

چپ دست

راست دست

طریقه گرفتن ساز ناغارا

برای نواختن این ساز، راست دست‌ها آن را در زیر بغل دست چپ و چپ دست‌ها در زیر بغل دست راست قرار می‌دهند و حین نشستن در صندلی، باید کمی جلوتر بنشینیم و پاها را به اندازه‌ی عرض شانه باز کنیم.

خط اول: ضربه یک، ضربه Dum، ضربه تم، ضربه کف (اورتاشا پالاق)^۱

چپ دست

راست دست

در این ضربه، انگشت‌ها به هم چسبیده (چهار انگشت) و با دست به طور قوسی مانند به قسمت میانی ساز ضربه وارد می‌کنیم. (صدای بم)

راست دست‌ها ضربه یک با دست راست
چپ دست‌ها ضربه یک با دست چپ

خط دوم: ضربه دو، ضربه یاواش شاپالاق^۲، ضربه Dak، ضربه صدای زیر، ضربه‌ی قیراق ضربه‌سی^۳

چپ دست

راست دست

در این ضربه به انگشت‌ها کمی از هم فاصله می‌دهیم و به قسمت کناری ساز ضربه وارد می‌کنیم.

(اولین بند انگشت‌ها) راست دست‌ها

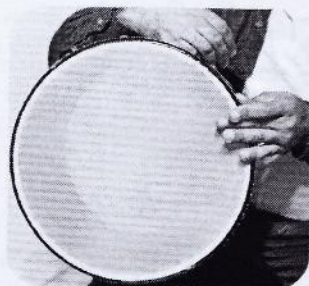
ضربه را با دست راست و چپ دست‌ها با دست چپ وارد کنند.

۱. ضربه‌ی پاشن، صدای بم

۲. ضربه‌ی کناری

۳. ضربه کناری

انواع روش‌های ضربه دو

چپ دست (چیرتما)

چپ دست (قیراق شاپالاق)

راست دست (چیرتما)

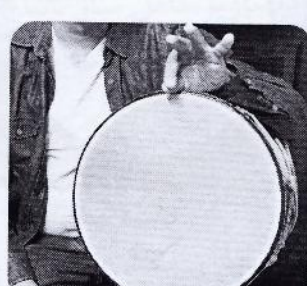
راست دست (قیراق شاپالاق)

خط سوم: ضربه سه، ضربه چیتمه (چیرتما)

در این ضربه با کل انگشت‌ها ضربه وارد می‌کنیم.

چپ دست

راست دست

طریقه زدن اوست شاپالاق، ضربه سه: ضربه QAK (زیر)، ضربه QUM (بم)

چپ دست

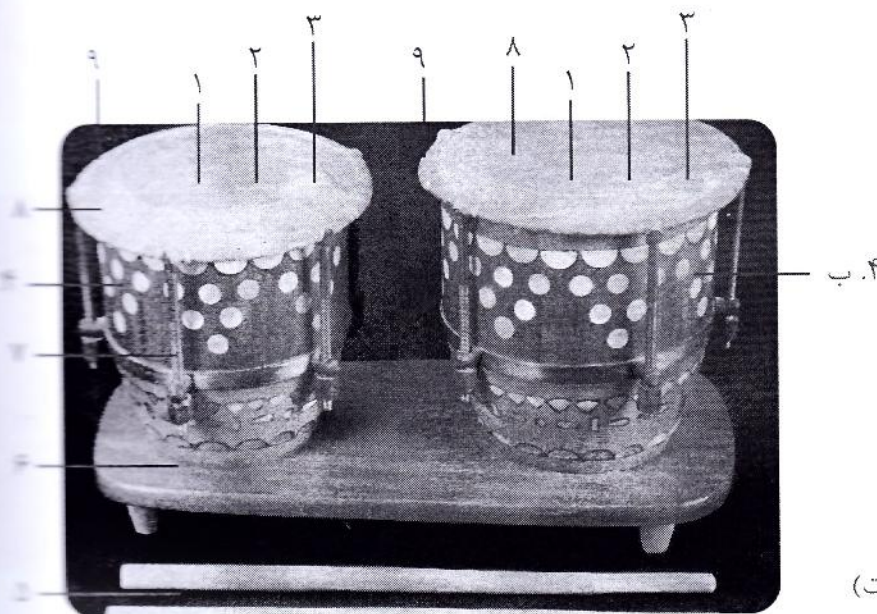
راست دست

انگشت‌ها به طور نیمه باز و به طور شلاقی (مچ دست) به قسمت کناری ساز ضربه وارد می‌کنیم. علامت شاپالاق در ضربه سه به شکل (۷) می‌باشد و چنانچه ضربه کمی پایین‌تر از قسمت کناری ساز به قسمت میانی آن وارد شود صدا بهم‌تر می‌شود.

تاریخچه قوشا ناغارا

قوشا ناغارا، قدیمی‌ترین آلت موسیقی ضربی در آذربایجان شناخته می‌شود. سازی که در موسیقی ملی و فولکلوریک بیشترین استفاده را دارد. قوشا در ترکی به معنای «جفت» است و همان‌گونه که از اسمش پیداست از دو طرف قشع مانند که کنار هم به قابی متصل است تشکیل یافته است. در بعضی کشورها به نام ناغارا یا نقاره معروف است ولی در یونان، تارین (Tarin) و در زبان انگلیسی ناریمما (Narima) نامیده می‌شود. به استناد یافته‌های باستان‌شناسی از شهر چیغامیش جمهوری آذربایجان قدمت این ساز به هشت هزار سال پیش برمی‌گردد که به شکل دو کوزه به هم چسبیده است.

ساختار قوشا ناغارا (بعضاً دونه‌لک هم گفته می‌شود)، در اندازه‌های مختلف از جنس چوب (گردو، توت) و بعضاً از جنس فلزی و یا پلاستیکی که روی آن پوست بز، گاو، شتر و یا حتی پوست اسب کشیده می‌شود، که به وسیله دو عدد چوب هم‌اندازه با ضربه زدن به وسط و کناره پوست نواخته می‌شود.

۱. قسمت مرکزی
۲. قسمت میانی
۳. قسمت کناری
۴. بدنه
- آ. کاسه کوچک
- ب. کاسه بزرگ
۵. چوب میله‌ای هم‌اندازه
۶. پایه چوبی
۷. پیچ و مهره مخصوص کوک
۸. پوست
۹. طوقه فلزی (نگهدارنده پوست)

Doom Daak

**Coaching Naghara, Gosha Naghara,
Ghaval(Dayereh), Goblet Drum**
For both right-handed and left-handed players

Compiled and Edited by:
Amir Ali sadeghpour Azarifam

With audio files

